

CHOCIAŻ (1061) *cn i pt*

cn (1032), *pt* (29).

chociaż (1027), **chociajże** (13), **choćże** (11), **chociaże** (10); *chociajże* *RejWiz* (2), *RejFig*; *choćże* *GroicPorz*; *chociaż* : *chociajże* : *choćże* : *chociaże* *FalZioł* (1 : 1: - : -); *LubPs* (15 : - 1 : -), *Leop* (2 : - : 5 : -), *RejPosWiecz*² (2 : - : - : 4), *HistLan* (14 : - : 1 : -), *BudBib* (16 : - : 1 : -), *SkarJedn* (15 : - : - : 2), *SkarŻyw* (41 : - : - : 6), *WysKaz* (1 : 8 : - : 1), *SarnStat* (8 : 1 : 1 : -), *SkarKaz* (2 : - : 1 : -).

Zapis: *chocasz* (1) *Mącz*.

o jasne, a *pochylone* (w tym 21 r. błędne znakowanie).

Sł stp brak, *Cn notuje*, *Linde XVI* (dwa z tych samych przykładów) i *XVIII w.*

I. Spójnik (1032) :

1. *Wskazuje na stosunek przyzwalający: aczkolwiek, mimo że; etiamsi, etsi, licet, quamvis, quanquam, tametsi* *Cn* (988) :

a. *Łączy zdania składowe (lub równoważniki zdania) w zdaniu złożonym [w pozycji przed zdaniem nadrzędnym (355), po zdaniu nadrzędnym (379), w pozycji wtrąconej w zdaniu nadrzędnym (112)] (846) : Diar 29 (2); Bo Pan Bog w kołcyele fwym świętych fpołeczności/ Zawszdy tu przemyeffkawa s fwey dobrotliwości/ Chocyałz ftolicá yego w nyebyefkyey możności. *LubPs* C3v (6); Káznodziei Chrytułowemu ma być dano pożywienie/ ktorego święty Páwel nie brał/ chociałz go mógł żądać y brąć. *Leop* 1.Cor 9 arg (2); *RejFig* Bb7; *BibRadz* I *5 (27); *GrzegRóżn* M4v; *OrzQuin* F2; *Górndworz* F3 (6); á cíń fie/ chociażeś w vpadku á w grzechu fwoim/ do Páná fwego. *RejPos* 184 (16); *RejPosWiecz*² 92 (2); *GrzegŚm* 1 (3); Owa on tám wftapiwłzy iął fkrzynie tągować/ Chociaż máło álbo nie do niey nie miał fchować. *HistLan* Cv (8); *KuczKat* 285 marg; *RejZwierc* 69 (2); *BielSpr* 24v; *WujJud* 100 (3); *WujJudConf* 70 (9); *BudBib* 4.Esdr 1/35 (8); áni vmrzeć mógł: chociaż fie vmárłym z ftał *CzechRozm* 18; Tu oni ná to ták odpowiedieli/ á cołz? ná tym nie/ chociałz my [errata: chociałmy] z ziemie wygnáni y rofprołzeni *CzechRozm* 82v (75); *PaprPan* B3v (28); *SkarJedn* 29 (5); íłz chociaże chćiał wychylić fię zdomu nie mógł. *SkarŻyw* 252 (23); Bo fię y teraz tego fpowiedam zem to zle czynił/ chociażem z niewiádomości czynił. *CzechEp* 66 (94); *CzechEpPorz* **4v; *NiemObr* 58 (10); Ten pan was nie vbogaći/ Chociaż rázem sílá płáci *KochMRot* B2 (2); *ReszHoz* 130; *ReszList* 178 (2); *KochPieś* 6v; *ArtKanc* R19; *PaprUp* C3v; *Phil* F4 (2); *OrzJan* 12 (3); *OstrEpit* A3; *LatHar* 123 (3); *WujNT* 171 (13); To żeby ták było/ tego złośliwi áni pomysłić mogą/ chociajże pobożni ná káždy dzień tego doznawáią *WysKaz* 8 (7); *SarnStat* 465 (3); *SiebRozmysł* E3 (2); *KlonKr* A2v; *SkarKaz* 279b; *GosłCast* 50; *PaxLiz* D2v; Wízák małz gdzie minąc fzyrokiec pogrodki/ Chociaż młyn krotki. *KlonFlis* F3.*

Połączenia: »chociaż i« (14): A chociajże y człowiek też w tey trzodzye chodzi/ Pátrrze y then k íákies mu rołkołzy fie godzi. *RejWiz* 114v; *BibRadz* I *5; *HistLan* A3 (2); *WujJud* 113; A wždy iuż y znáku ich namnieyłzego niemáłz : chociaż y ludu w nich/ y máiętności/ y męłtwá y ymieiętności/ dołtátek było. *CzechRozm* 255 (3); *PaprPan* Ff2v; *CzechEp* 32 (4); *WujNT Hebr* 7/5.

»choćże jednak« (1): A ya choćem yednák widzyał ty ich wfłeteczności/ Wfłákożem fie tobye modlił Pánie *LubPs* Q.

»choć i też« (38): *LubPs* aa; *GórnDworz* Dd2v; *RejPos* 153v; *HistLan* A3v; *CzechRozm* A3 (13); Siwárdus on krol Duńki miał szczęście na wodzye/ Chociaż też czałem bywał y w dziwney przygodzye *PaprpPan* D4v (3); *CzechEp* *2v (14); *NiemObr* 61 (2); *WerGość* 227; *GórnRozm* B2v.

»choć i to« (9): Wierz mi że Crafsus diues z nimby nie porównał/ Chociaż to był ten dekret iuż na wżytki wydał *PaprpPan* Yv (8); *OrzJan* 81.

»choć i wprawdzie« (1): Y thák oną fwoią zazdrością/ choć i wprawdzie nie będzie tam ten ifty/ bårzo miłości godzien [...] wżyni mu dobre mniemanie *GórnDworz* Cc8.

»choć i ... ale« (47): *BibRadz* I 3c marg (3); Iż choć i przacuielz w fprawach moich/ [...] áleś odmielł w sobie onę miłość pirwżą fwoię. *RejAp* 18v; *RejPos* 31 (3); *WujJudConf* 152; *BudBib* 4.Esdr 1/37; *CzechRozm* 83 (9); Więc choć i drugim w głowie nie dobrze włano/ Ale miefzki porządnie grofzmi náłypano. *PaprpPan* E4v; IVż wiedzycie chciey iże ci choć i ták pokorni/ Ale mi wierz że chłopci na wżytko wyborni. *PaprpPan* Aa2v (18); *SkarJedn* 190; *SkarŻyw* 242 (2); *CzechEp* 50 (3); *NiemObr* 26 (3); *OrzJan* 57; *LatHar* 706.

»choć i ... jednak(ięz)« (64): A choć iżem k nim co mowił słowy pokornymi/ Iednák mye oni trapili zbytki vpornymi. *LubPs* cc2v; *BibRadz* Lev 26/26; *GórnDworz* Iv (6); *KuczbKat* 175 (3); *WujJud* 235v; *WujJudConf* 68 (3); *BudBib* Bar 5/40; *CzechRozm* 8v (15); *PaprpPan* Z4v (2); bo choć iż od piąćifet lat był w tym przy zuchwałych Grekách/ odfzczepieńftwie: iednák ięz po wżytki czały tych piąćifet lat/ miał Greki fwoie Kátoliki *SkarJedn* 355 (2); *SkarŻyw* 311 (5); *CzechEp* 9 (11); *NiemObr* 6 (6); *OrzJan* 88; *WujNT* Ioann 8/14 (2); A choć i ten będzie fędziem/ [...] iednák na ten czas iuż wftáwiác fię zá grzełznymi y niepokutuiącymi nie będzie. *SkarKaz* 4b (2); *VotSzl* B4 (2).

»choć i ... już« (2): EVrifilus y Pirus choć iż mężczy byli/ Iuż temu wierz że ci dwa męstwo im odieii *PaprpPan* H4v (2).

»choć i ... lecz« (1): Bo choć iż nie porównam máiętnością z moźnym/ Leć cnotą z dobrą sławą ftanie o bok z koźdym. *CzahTr* K.

»choć i ... owszem« (1): bo v mnie w tey mierze Apokrifá [...] nie fą wazne/ choć i na tym mieyfcu nie máią nic zdroźnego/ owłzem fię czyście z Pfálmem y z Piotrem ś. zgadzaią *CzechEp* 278.

»choć i ... przedię (a. przecię)« (39): *LubPs* C; *BibRadz* I *4v (3); *GórnDworz* Cc6v; *HistLan* Cv; *KuczbKat* 360 (2); *CzechRozm* 79; Chociaze ftára ieft/przedfię/ nie v Páná Bogá nie ieft nie podobno: zlezyć fię może. *SkarJedn* 381 (3); *SkarŻyw* 311; *CzechEp* 131 (3); *NiemObr* 28 (17); *KochMRot* Bv; Choć iż cię czeńto do gniewu wiedzimy Złościami fwemi: przedię cię możemy Vbłágác. *ZawJeft* 18; choć iayze wzięła od Páná Bogá odpufzczenie/ [...] przedię muśiála poność przez siedm dni wielką pokutę zá to. *WysKaz* 29; *SiebRozmyśl* H4v; Bo choć iż ciáło ziemi fię oddawa, Przedię nam sławá miáfto życia ftawa. *KlonKr* F3v; *PowodPr* 54.

»choć i ... tedy« (6): *CzechRozm* 79 (2); Bo iż Rádagezy nic nie fpráwił/ choć iż iuż bełtyą miał w nienawiści/ y mięfo iey ieś myślił/ y onę ogniem palić/ tedy do pocztu tych dzieśiáci [...] nie należy. *CzechEp* [377] (4).

»choć i ... wszak(oż) (a. wszakże)« (35): *LubPs* Q; *BibRadz* 2.Reg 13/25 (6); *GórnDworz* Y7v; *RejPosWiecz* 90v (2); Ze choć i sie to báśni á plotki im zdádzą/ Wízakoż młodym czytaiąc ifcie nie záwádzą. *HistLan* F4v; *KuczbKat* 140; *WujJudConf* 242 (2); *RejPosRozpr* c4; *CzechRozm* 64v (3);

PaprPan H3 (2); *Choćiaż* to głoźá y przydatek ich/ wźákże y tymi łami fię tępią *SkarJedn* 74 (3); *SkarŻyw* 271 (5); *CzechEpPORz* **3v; *NiemObr* 28 (3); *WujNT* 518; *WysKaz* 28; *SarnStat* 1280.

»chociaż ... wźdy« (7): *Choćiaż* wydzie pomłty ludzkiej/ Wźdyć się nie vchroni Bołkiej. *BierEz* H3; *LubPs* K2; *RejZwierc* 176; *PaprPan* Aa3 (3); *SkarŻyw* 32.

»chociaż ... a jednak« (2): A *choćiaż* wyęc też káždy s nich ma w główey łwey oczy/ A yednák żaden nye baczy co łye tu s nim toczy *LubPs* aa; *HistLan* D4v.

»chociaż ... a owszem« (1): iż im od panow duchownych pokoj do tegoż czasu obiecywał i wynajdował, *choćiaż* go za pirwszem JKM wynalazkiem od nich nie mieli, a owszem ani odmowki na skargi swe żałobliwe przed JKM nie słyszeli *Diar* 57.

»chociaż ... a przedsię« (3): wierzymy też y w łyná iego miłego: ktorego *choćiaż* niewidźimy/ á przedsię z łálki Bożej weń wierzymy *NiemObr* 92 (3).

»chociaż ... a wszakoż (a. a wszakże)« (9): *LubPs* Iv; *Choćiaż* będzie miał dofyć wźytkiego/ á wźákoż fie będzie trapił *BibRadz Iob* 20/22 (6); *GórnDworz* Dd2v (2).

»chociaż ... a wźdy« (9): *LubPs* Fv (2); *RejPos* 184v; *HistLan* E3v; *CzechRozm* 122v (4); *Benádáb* [...] *choćiaż* miał przy łobie wołko niezliczone/ á wźdy porázon ielt od łług Książąt pogránícznych. *WerGość* 237 (2).

»chociaż ... ale jednak« (3): *RejPos* 48; *HistLan* E2; á *choćiaż* z krewkości grzełzy/ ále fię iednák ćiefzy/ iż fię ku końcu łpiełzy. *ArtKanc* R19v.

»chociaż ... ale przedsię« (3): *choćiaż* v człóweká też inákłzy żołádek niż v łwinie/ ále przedfyę iednakiego przezwiłká. *SienLek* 95v; *CzechRozm* 147v (2).

»chociaż ... ale wźdy« (4): *FalZioł* V 68; *CzechRozm* 63 (2); *choćiaż* w czym inłzym z Papięzem nie zgodni/ ále wźdy około tákiegoż narodzenia [...] w wykłádzie tym zgodni *CzechEp* 157.

»chociaż ... jednak przedsię (a. przedsię jednak)« (8) : A *choćiaż* byli obádwá zránieni miłością iey/ iednák przedfię ieden drugiemu nie oznáymil bolu łwego. *BibRadz I* 551a (3); *CzechRozm* 118 (2); *CzechEp* 101 (2); á iż *choćiaż* kogo przyimuie do łálki łwoiey/ przedsię iednák chce aby ćierpiál *WysKaz* 27.

»chociaż ... przedsię zówždy« (1): a wźdy w onym łudźie Izráelłkim/ *choćiaż* wiewłza część łudźi byłá niezbożnych on przedfię zówždy miał wierne chwálce łwoie. *CzechRozm* 184.

»chociaż ... wszakże (a. wszakoż) jednak« (5): Bo *choćiaż* wierni od Páná Bogá tu bywáią krzyżem vciáżeni/ *choćiaż* w nędzy/ [...] łą połtáwieni/ wźákoż oni iednák nic nie rołpaczáią *RejPos* 7; *RejPosWiecz*² 92; *CzechRozm* 12v (2).

»chociaż ... wszakże przedsię« (3): *RejPosWiecz*³ 96v; A *choćiaż* mam wźytki práwie łudzie zá łwiátki powiełci moiey: wźákże przedfię z boiáźnią żywot tákí [...] wypifuię *SkarŻyw* 28; *NiemObr* 58.

»chociaż ... a wszakoż jednak« (2): A *choćiaż* oná byłá niewiáltá Moábłka/ [...] á wźákoż iednák Kryłtus Pan nie włtydał fie thego [...] iż wylzedł z narodu iey. *BibRadz Ruth arg*; *RejPos* 153v.

»a przecię ... *choćiaż*« (1): A przecię fię łzalenie obaczyć nie mogą/ *Choćiaż* dawno w tym błócie łtoię iedną nogą. *CzahTr* E3v.

»ale przedsię ... chociaż« (2): *CzechRozm* 170v; Ale przedsię [...] y Iudařzowi zdraycy biádá/ choćiaż fyn człowieczy ná śmierć idzie iáko mu náznáczono. *CzechEp* 62.

»wszakże przedsię ... chociaż« (2): *GórnDworz* D4; wřákże przedię prawdá choćiaż iá ná bárziewy tłumiá/ ma zá łobá znáczne świádectwo *CzechRozm* 114v.

»wszakże wřdy ... chociaż« (1): Wřákże wřdy prawdá/ áczkolwiek zewřząd obležóná y ścińniona/ choćiaż iey też nie wřzyfcy znáią/ lámá w łobie nienáruřzona łtoi *CzechRozm* A3.

Fraza: »chociaż nierad« (1): Lecz częřto działám zle/ choćiaż tego nie rad widzę. *CzechRozm* 206v.

α. Z trybem przypuszczającym przybiera odcień warunkowy, wyszczególniając jedną z wielu możliwych okoliczności, zwykle najmniej sprzyjającą: nawet gdyby [chociażby (153), chociaż ... by (2); w pozycji przed zdaniem nadrzędnym (78), po zdania nadrzędnym (57), w pozycji wtrąconej w zdaniu nadrzędnym (20)] (15) : Choćiażby nie powiádáłá/ Po Ńkorzebych to poznáłá. *BierEz* H4v; *Diar* 41; *DiarDop* 102; ábyř z miłóřci brátherfkiey chociażci by łie co nie do końcá podobáło/ odemnie wdzyęcznie [...] przyiáć raczył. *LubPs* A5v; *BibRadz* II 133b marg; *GórnDworz* L8 (4); Máłoby nam ná tym/ chociażeby ten chleb y kielich był ciátem y krwiá Páná krıřtuřowá *RejPosWiecz*³ 97; *KuczbKat* 200 (5); *WujJudKonf* 82; *BudBib Eccli* 29/7; *CzechRozm* 2v (19); Závřdy naydá Tebánie łobie godnieyřzego/ Chociażby ciebie zbyłi tu z Hermánowřkiego. *PaprPan* F2 (2); *CzechEp* 10 (22); *NiemObr* 52; *WujNT Ioann* 10/38; *SarnStat* 1153; *GrabPospR* M2v (2).

Połączenia: »chociażby i« (12): *GórnDworz* N3; *CzechRozm* 155 (3); *PaprPan* M; Gdyż iáko názwıřko święty świętego nie czyni: choćiażby fię y z nářwięřzego kto oycá vrodził *CzechEp* 339 (6); *SarnStat* 84.

»chociażby też« (42): *LubPs* ee; wyrok áłbo Ńkazánie ma wydáć wedle włáfnóci y przyrodzenia Ńpráwy [...] nie według Ńwey włáfney wiadomořci/ áłbo Ńumnienia/ choć žeby thez Ńumnienie Ńwoie ináczey miał Ńpráwione *GroicPorz* b2; *BibRadz Ruth* 1/12 (8); žeby chciáł ná then čás gdy drudzy Ńpiewáią/ Ńzermowáć/ ábo po vlicy chodząc táncowáć po Włóřku/ chociaż by też tho bárzo dobrze vmiáł *GórnDworz* I3v (7); *RejPos* 221v (2); *BiałKat* 378v; *BudBib Prov* 9/6 (2); *CzechRozm* 4 (5); *ModrzBaz* 1; *CzechEp* 28 (12); *WujNT Luc* 11/8; *SarnStat* 1196.

»chociażby też i« (3): *BibRadz* I *5v; *RejPos* 184; Chociażby też y przyřzedł ku Ńtanu więřřzemu/ Nie zhárdzyeie *PaprPan* T3v.

»chociażby ... ale« (7): *BibRadz Ruth* 1/12 (2); *CzechRozm* 230v; choćiaż by fię z drugimi w wierze nie zgadzáli: áleby oprocř tego wedle świátá vcřciwie żyłi *CzechEp* 11 (2); *WujNT Mar* 14/29; *PudłDydo* B.

»chociażby ... jednak« (10): á chociażby/ y w tym [...] czuł łie mieć gorę/ [...] iednák tego pokázowáć niema *GórnDworz* N3 (3); *CzechRozm* 28v (2); *CzechEp* 41 (5).

»choćiażby ... juź« (1): Ale chociażby y łam Ńtánał z nářzym Ńpołem/ Iuź temu wierz beřpiecznie ná wřzem zrowna s krolem *PaprPan* M.

»chociażby ... przedsię« (13): Choćiażby mię też y zábić chciáł/ przedię ia w nim vřam *BibRadz Iob* 13/15; *GórnDworz* D6 (3); *RejPos* 184; *KuczbKat* 340; *BudNT* c; *CzechRozm* 39v; *ModrzBaz* 1; *Skarřyw* 153; *CzechEp* 94 (3).

»chociażby ... tedy« (14): chociażbyście byli wygnáni ná kray światá/ tedy was ztámthąd zgromádzę *BibRadz 2.Esdr 1/9; GórnDworz B2v (3); RejPos 221v; CzechRozm 152v (5); CzechEp 54 (3);* fkládánia y wyciągánia w królestwie nálezym [...] chociayżeby zá czáfu Książát takowé były wybieráné y płáconé: tedy z łczodroblliwości nálezý Królewskiéy one pfiemy *SarnStat 1055.*

»chociażby ... wszakoż (a. wszakże)« (3): Chociażby też wftác niechciał áby dał iemu/ [...] wftákoż dla pilney próby iego wftánie y da mu ile potrzebuie. *BibRadz Luc 11/8; CzechEp 415; WujNT Luc 11/8.*

»chociażby ... a wszakoż« (2): *BibRadz Ier 37/10;* iż chociaż by fie takowa włomność przyrodzeniu przyczyć moglá/ á wftákoż káždego to boli gdy co takiego widzi w łobie *GórnDworz Ee8v.*

»chociażby ... ale przedsię« (1): chociażby fię to iefzcze mogło nieiáko oftác dobrym rozumieniem między infzymi mowámi/ ále przedsię y to błąd/ bo nie wymowy Boże. *CzechEp 150.*

»choćżeby ... tedy jednak« (1): A choćżeby y tak było/ tedy jednak Dekret wiecznym czáfom fłużący wyfzedł táki *SarnStat 84.*

»chociażby ... tedy przedsię« (7): Ale chociażby kto fporny tak chciał rozumieć: tedy przedsię práwem tym/ błędu tego nie obroni *CzechRozm 151v (5); CzechEp 227 (2).*

»chociażby ... tedy też« (1): Bo chociażbyś tak mowić chciał/ iż to iuz ieft rzecz infza/ [...] tedy też y ia tobie tak bych na to odpowiedział *CzechRozm 47.*

»przedsię ... chociażby« (2): A wierni fie przedię y bes cudow/ chociaż y w prześládowánium/ na plácu oftoią: chociażby ich też dwa tylko ábo trzy było. *CzechRozm 189v (2).*

b. *Łączy człony zdania pojedynczego (101) :* *BibRadz I 273v (2); CzechRozm 15 (17);* Vkażę wam ich fpráwy chociaż nie fzyroko. *PaprPan B3 (4); ModrzBaz 90v; SkarJedn 297; SkarŻyw 62 (5); CzechEp *3v (35); NiemObr 67; PaprUp D; ZawJeft 19;* Ktora przypowieść chociaż profta ieft powochały godna *Phil H2 (2); LatHar 190; WujNT 588.*

Połączenia: »chociaż i« (2): *LatHar 476;* nie będzie moglá nikogo wymowić/ ktorybykolwiek co wczynił (choćiaż y nie z łercá) *WujNT 44.*

»chociaż ... jednak« (3): *CzechRozm 178v;* to záś/ chociaż nie fłowy otworzyftymi/ iednák rzeczą lámą to mowią *CzechEp 253 (2).*

»chociaż ... lecz« (1): Bo naydzyefz w iego głowie porádę wczćiwá/ Chociaż nápoły z żártem lecz wierz mi prawdziwą *PaprPan G2.*

»chociaż ... przedsię (a. przecię)« (4): A tak chociaż zá wftýdem przedię poydę k niemu *HistLan Dv; CzechEp 4; NiemObr 20; BielRozm 4.*

»chociaż ... wszakoż (a. wszakże)« (2): *NiemObr 133;* A iefliby Roki niebyły do roku/ [...] tedy chociaż po wyfzćiu roku/ wftákoż ná piérwftzych Rokách Ziemfkich: [...] bydź máią. *SarnStat 1157.*

»chociaż ... a wszakoż« (1): że fie iuz tym ftárym dofyć odpowiedziało/ chociaż trofzkę fzyrokiemi fłowy/ á wftákoż nie bárzo od rzeczy. *GórnDworz 12.*

»chociaż ... ale wždy« (1): tedyby walki na świecie wftály: á chociaż nie ná wftyftkim świecie/ [...] áleby wždy między chrześciány nie były *CzechRozm 112.*

»przedsię ... chociaż« (2): boć y ten przedsię chociaż pod pokrywką częfto złości ich dotyka. *CzechEp [393] (2).*

α. *Współrzędne, z odcieniem przeciwstawnym (12)* : *GórnDworz* N6; *BudBib Eccli* 19/20; *CzechRozm* 90 (2): A my co rzeczem/ ktorzy fię o słowko przykre/ choćiaże prawdziwe/ gniewem zápalamy? *SkarŻyw* 185; *CzechEp* 224 (6); *NiemObr* 111.

c. *Nawiązuje w grupie zdań wprowadzając dodatkowe objaśnienie, niekiedy zaczynając nowy okres: ale (14)* : áby fie thobie thák záchował w powinności fwoiey/ iáko ná wiernego á cnotliwego fluge należy/ á nigdzyey nie szukał od inych pánow rády/ nádzyeie/ á pomocy fwoiey. Chociaz iáwnie wšyfcy widzimy iáwny á prętki vpadek fwoy *RejPos* 218v; Y owšzem byfmy ták/ á nie ináčzey/ czynić mieli/ ieflibyfmy włáwnymi vczniámi y náfládowncámi Christufowemi być chćieli. Choćiaz tá rzecz bárzo fie zda trudna ciálu/ á nie znofna/ y nieprzyfłoyna/ rozumowi y rožfádkowi nášzemu. *CzechRozm* 227v (5); *CzechEp* 55 (4).

Połączenie: »chociaz też« (4): *CzechRozm* 64; *CzechEp* 56 (2); Bo mię to fámo/ będąc prawdziwym y doškonáłym/ ná funnieniu y vciefzy y vfpokoi. Cžego pišmá Patrefow nigdy nie špráwuia. Choćiaz też podčas naydzie fię w nich y to co iefł dobrego: zeznáć to každy muši. *CzechEpPORz* **3.

d. *Wprowadza zdanie dodatkowe (często wtrącone) zawierające objaśnienie, komentarz, zastrzeżenie: wprawdzie (27)* : *BibRadz* I 301a (2); *GrzegRóżn* B4; *GórnDworz* X6v; tedi gdi podniošł Moizešf ręce fwe w niebo ku Pánu fwemu/ chociaz tám nie štoi w pišmie co mowił/ gdyž ten Pan nie flów áni poštáwy patrzy/ [...] tedy záwždy vciekáli nieprzyiáciele przed ludem iego. *RejPos* 202; *BudBib 2.Mach* 4/34; *CzechRozm* 15 (7); *SkarJedn* 368; *CzechEp* 6 (10); *NiemObr* 147; wšlyželi Pháryzeufzowie/ že Iefus więcey vczniow czyni/ y krzći/ nižli Ian: (choćiaz šam Iefus nie krzćił/ ále vczniowie iego.) *WujNT Ioann* 4/2 (2).

Połączenie: »chociaz też« (4): [Bóg] tákowych chwalcy šzuka/ kthorzyby go ná každy miefšcu (choćiaz też to X. K. obraža/ iž nie w košćiele/ ále w dworze nád štáwem/ gdzie powieda šzátan we trzćinie miefška. [...]) w duchu y w prawdzie chwalili. *CzechEpPORz* **4v.

α. *Z trybem przypuszczającym (1)* : gdyžby go przedfię vznác (choćiazby to niewiem iáko natáiemniey było) mufiáłá/ gdyby nafienie iego do żywotá fwego przyięłá. *CzechRozm* 163v.

2. *Wskazuje na stosunek przyzwalająco-warunkowy, wprowadzając połączenie członów wzajemnie rozłączonych (przeważnie w konstrukcjach wielospójnikowych): czy ... czy, bądź ... bądź; sive ... sive* *Calep* (41) : Sive – Iefł [!], albo, bądź, chociaš. *Calep* 986a.

a. *Łączy zdania składowe (lub równoważniki zdania) w zdaniu złożonym (10)* :

Połączenia: »chociaz ... albo« (1): A tey ofiáry wšyfcy šą vczeštnikámi/ [...] choćiaš iefšcze ná šwiećie żywiá/ álbo też iuž pomárli *WujJud* 228v.

»chociaz ... chociaz« (2): ábyfmy/ choćiaz czuiemy/ choćiaz špimy/ špołu z nim żyli. *WujNT 1.Thess* 5/10 (2).

»chociaz ... abo ... abo ... tedy« (1): a chociaz on fiedži/ ie/ ábo piie/ ábo špi/ thedy około niego wšytcy štraž trzymáią. *BibRadz 3.Esdr* 4/10.

»chociazże ... chocia ... albo ... tedy« (1): A ROzmarinowá wodę ktorimkolwiek obyczaiem przyprawifž/ chociayže thak iá vczinišž [...] / chocia też wwarzyšž w wodzie Rozmarin, albo też wyciągniefž moc šniego przez šlończe/ tedy ma ošobną mocz *FalZioł* II 10d.

α. *Z trybem przypuszczającym [choćiazby (2), choćże... by (1)] (3)* :

Połączenia: »choćby ... albo« (2): *CzechRozm* 209; Mężobóycá [...] płáćić winien/ choćby on Woźny był szláchćic álbo y nie szláchćic *SarnStat* 1162.

»choćby ... choće« (1): Człowiek mądry będzili fie z głupim fpierał/ chodzby fie gniewał/ chodź że fie śmiał [*sive rideat*]/ nie naydzie odpoczynienia. *Leop Prov* 29/9.

b. *Lączy człony zdania pojedynczego (31)* : Idź ná práwą chodźże ná lewą stronę/ gdzie cie kolwiek oczý poniofą. *Leop Ez* 21/16.

Połączenia: »choć też« (2): *Leop* *B2; Choćby on to czynił vmyślnie chcąc y wiedząc: choć też nie z vmyśłu/ niechcąc áni fię czuiąc *CzechEp* 103.

»choć ... abo« (1): W Pánu Kryśtufile Iezufie nic nie waży áni płatne/ choć obrzezanie/ ábo nieobrzezanie: ále waży wiará *RejPosWiecz*² 92v.

»choć ... abo choć« (1): iednąką zaplátę zoftáwować raczy/ [...] choć ktho przedzey/ ábo choć poľedzey vda fie do tey świętey winnice Pána swoiego *RejPos* 58v.

»choć ... choć (a. choć)« (9): Bo choće ią choće oni/ thak kažemy/ y thákeście vwierzyli. *Leop 1.Cor* 15/11 (2); *BudBib Bar* 5/33; Choć tak pojedynkiem choć gromádą czáfem/ Miewa drugi kłopotu dość s Kościukiem náłzym. *PaprPan* Aa; *WujNT 1.Cor* 15/11 (5).

»choć ... choć ... abo« (1): Święta ofiárá choćiafz ią Piotr/ choćiafz Páweł/ ábo inny iákiewkolwiek zasługi káplan/ ofiáruie *SkarŻyw* 91.

»choć ... choć ... choć ... choć« (1): iż on wśytki rzeczy fprawił przez słowo swoie widziáne y nie widziáne/ choć niebieskie/ choć ziemskie/ choć wodne/ choć podziemne *CzechEp* 130.

a. *Z trybem przypuszczającym (2)* :

Połączenie: »choćby ... choć« (2): Cudzołóstwo/ ieśt krzywdá porządneho łożá/ choćby ono cudzym/ chocia włádnym było. *KuczbKat* 320; *CzechEp* 103.

3. *Wskazuje na stosunek warunkowy [może anakolut] (1)* :

Połączenie: »choć i« (1): ZENO zacny Philozoph w męśtwie doświádfzony/ Choć y śam przyiedzye tu w te Rułkye strony. Y obaczy ná oko fprawy páná tego/ Może fie y náuczyć śnadź więcey od niego. *PaprPan* C3.

** Dubia (anakoluty) (2) : nie báwiąć dłuźszą rzeczą czytelnika fpiefzającego fię ku czytaniu piśm świętych/ Y choć iuż fą pierwey kfięgi Bibliey po Polku przełożone y na iáśnią podane/ ktorých ktoźkolwiek ieśt autorem y powodem/ á wykładáczem/ tedy ile ieśt rzecz przyśtoyna ziednał tobie v każdego chwałę y śławną pamięć *BibRadz I* *4v; *NiemObr* 78.

II. *Partykuła ograniczająca i uwydatniająca o charakterze przyzwalającym: bodaj, choćby tylko, przynajmniej, nawet; etiam, vel Cn (29)* : *SienLek* 81 (2); A kiedyby znowu czo thákiego trefnego s czárnokfięskiej náuki vczynić: á choć to/ áby thá bábá záfię/ garki potłukłá. *GórnDworz* T5v; *RejPos* 325; *WujJudConf* 166v; zem tego choć iednego á máłego tálántu nie chciał zákopać *BudNT* d2; *CzechRozm* A7v (2); *CzechEp* 52 (3); *NiemObr* 150; iż on liśt (choć ná chwilę) záśmućił was *WujNT 2.Cor* 7/8 (2); Máiąc śzczęśne zácześnie onych Przodkow świętych/ Ktorých fprawy fą iáśne/ choćiafz zá czáfow tych. *PaxLiz* A3.

Połączenia: »chociaż i« (11): *BibRadz Is* 36/9; *GórnDworz* T8; *CzechRozm* 189v (2); Niewiem też/ áby ieden ten mógł być náležiony: *choćiaż y pogánin CzechEp* 53; *gdyby fię ná to wšytko choćiaż y nakrocey odpisowác miáło. CzechEp* 319 (7).

»chociaż też« (2): *gdy mię pytano chceš fię krzćić. Chcę. Choćiaż też všty cudzemi CzechEp* 176 (2).

Fraza: »chociaż go sniedz [= *zjedz*]« (1): *Ubi ego hinc abiero, vel occidito. Gdy ya ztąd odeydę chocałz go łniedz nie rzekę o to y słowá. Mącz* 478a.

Synonimy: **I.1.** *acz, aczkoli, aczkolwie, aczkolwiek, by; c. ale; d. ale; 2. albo, bądź, czy, czyli, jesli, lub; 3. gdyby, jesli; II. nawet, przynamniej.*

Cf **CHOCIAĆ, CHOCIAŻBY, CHOCIAŻCI, CHOCIAŻZE, CHOĆ, CHOĆBY**

AL